

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petti vrat à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petti vrat à Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Klopova ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvora 101.

Poštna branilnica v Ljubljani št. 10.351

Splošno popuščanje napetosti:

Henlein se pogaja s češkoslovaško vlado

Vodja sudetsko-nemške stranke je sinoči po povratku iz Nemčije nesadoma pričel v Prago in prosil za sprejem pri dr. Hodži, s katerim je imel nato štiri ure trajajoč razgovor ter pokazal nenadejano popustljivost v svojih radikalnih zahtevah — Optimizem v Parizu in Londonu

PRAGA, 24. maja. br. Sinoči ob 18. je docela nepričakovano prispeval v Prago vodja sudetsko nemške stranke Konrad Henlein. Kakor se je naknadno ugotovilo, je prispeval direktno iz Ober-salzberga, kjer je imel sestanek z vodilnimi krogi nemške narodno socialistič-

ne stranke, s katerimi se je posvetoval o položaju in o stališču, ki naj ga začne sudetsko nemška stranka gledati pogajanj s češkoslovaško vlado.

Tako po svojem prihodu je Henlein podal v ministrsko predsedstvo in prosil za sprejem pri ministrskem pred-

sedniku dr. Hodži. Dr. Hodža ga je klub nenavadnemu času takoj sprejet. Nad dve uri sta se razgovarjala med štirimi očmi, nato pa je dr. Hodža pritegnil k razgovoru člane ožejega političnega odbora ministrov in so se razgovari nadaljevali še dve ure, tako da so trajali nad štiri ure.

O razgovorih ni bilo izdano nikako službeno poročilo, vendar pa se doznavata iz dobro poučenih krogov, da so obravnavali ne samo izid nedeljskih občinskih volitev, nego celotni problem nemške manjšine v ČSR v zvezi z narodnostnim statutom, ki ga je izdelala vlada. Henlein se je pokazal nepričakovano popustljivega. V vladnih krogih so zelo optimistično razpoloženi in glojajo z največjim zaupanjem in zadovoljstvom na nadaljnji razvoj. Očitno je, da je Henlein po svojem obisku v Londonu in po dogodkih zadnjih dni dobil miglaj, naij se za vsako ceno sporazume s češkoslovaško vlado, ker ne more računati na nikoli pomoč od zunaj.

O sinočnih razgovorih je češkoslovaška vlada preko svojih diplomatskih zastopnikov še sinoči obvestila francosko in angleško vlado. Razgovori s Henleinom se bodo danes nadaljevali.

PARIZ, 24. maja. z. V pariških diplomatskih in političnih krogih z velikim optimizmom glojajo na nadaljni razvoj dogodkov v Češkoslovaški. Kot najboljši znak za popuščanje napetosti smatrajo sinočno dolgi sestanek med dr. Hodžem in Henleinom. Okolnosti, da je ta sestanek trajal nad štiri ure, pripisujejo največji pomen. O vsebini razgovorov je že sinoči obvestil češkoslovaški послani dr. Osuski zunanjega ministra Bonnetta. Pri tej priliki sta razpravljala Bonnet in dr. Osuski tudi o dalekosežnosti izjav, ki jih je včeraj popoldne podal angleški ministrski predsednik Chamberlain v spodnji zbornici. V Parizu je ta izjava angleškega premijera izvala silno zadovoljstvo, ker dokazuje, da je Anglija popolnoma solidarna s Francijo v pogledu čuvanja neodvisnosti in nedotakljivosti Češkoslovaške. Ta solidarnost je prišla do značilnega izrazu tudi v okolnosti, da je Chamberlain prehodno obvestil o podrobni vsebinai svoje izjave francosko vlado, ki je dala svoj pristanek, tako da se lahko smatra izjava za skupno deklaracijo oben zapadnih velesil. Z največjim zadovoljstvom beležijo v Parizu tudi zadržanje ameriških Zedinjenih držav. Predsednik Roosevelt in zunanjji minister Hull sta pokazala izredno zanimanje za Češkoslovaško in Ameriko se je popolnoma solidarizirala s stalištem Anglie in Francije ter zagotovila vso podporo njuni akciji za ureditev češkoslovaškega problema.

LONDON, 24. maja. z. Vest o pričetku pogovanj med češkoslovaško vlado in Henleinom je izvala v tukajšnjih krogih veliko zadovoljstvo. V tem viđijo uspeh angleške intervencije v Berlinu in pričakujajo sedaj naglo ureditev vsega problema. Ministrski predsednik Chamberlain je sicer že včeraj popoldne v spodnji zbornici napovedal pričetek pogovanj, vendar pa ni nihče pritakoval, da se bo to zgodilo take hitro. Dejstvo, da so sinočni razgovori trajali nad 4 ure, smatrajo za izredno dober znak. Vsi londonski listi naglašajo danes, da se bo sedaj položaj v Evropi naglo razčistil. V londonskih krogih prevladujejo menje, da bo tudi izid nedeljskih volitev znatno pripomogel k razčiščenju položaja. Na eni strani se volitve pokazale, kako daleč sega moč Heinleina, na drugi strani pa se je na nedvomen način manifestirala solidarnost češkoslovaškega naroda, ki ima pravico, da po svoji volji izvede notranjo ureditev države. Izid volitev je v angleških krogih že bolj utrdil prepričanje, da nima nihče drugi pravice vmešavati se v češkoslovaške notranje zadeve. Listi ob enem naglašajo, da je češkoslovaška vlada do skrajnosti pokazala dobro voljo in je sedaj odvisno popolnoma od Heinleina, ali bo prišlo do mirne in sporazumne ureditve nemškega problema, ali pa bo moralna češkoslovaška vlada zastaviti svojo avtoritetno in sama potiskati relikte, ki bo najbolj odgovarjala potrebam in interesom države.

V zvezi s to preiskavo so doslej arretirali 22 članov in funkcionarjev raznih nezakonitih komunističnih forumov. Vsi glasovi, da se z arretiranimi dijaki ne postopno spodbudijo, so neresnični in so samo eden izmed detajlov v celi vrsti neresnic, ki jih širijo komunisti na podlagi komunističnih navodil o zadržanju njihovih članov pred policijo in na sodišču. Ves material, ki go našli pri preiskavi, in rezultati preiskave, ki je odkril destruktivno in zločinsko delovanje komunistov, bodo predmet javne sodne razprave in se bo pri tej prilnosti javnost točno seznanila, da katere meje in kam je vedilo takšno delovanje na beograjskem vseučilišču. Javnost naj ve tudi to, da zlonamerne vseti, ki jih širijo, in letaki, ki jih nezakonito tiskajo in širijo baje za varstvo univerze, niso nicesar drugega, kakor po komunističnih navodilih organizirana akcija za ustvarjanje zmede pri dobro misleči javnosti. S tem informiramo vso javnost točno, da ne bo nasledila takšnim v podobnim komunističnim provokacijam.

Kaj pravijo Nemci

PARIZ, 24. maja. br. Po poročilih, ki jih je prejela francoska vlada, so se nemške cete, ki so bile koncentrirane na češkoslovaški meji tako v Nemčiji, kar je v Avstriji, začele včeraj popoldne umikati. To je znatno pripomoglo k popuščanju mednarodne napetosti. V pariških krogih računajo, da bo sedaj tudi češkoslovaška vlada omilila svoje ukrepe ter da bo hitro prišlo do normalizacije položaja v Srednji Evropi.

BERLIN, 23. maja. AA. V nemških uradnih krogih se ne strinjajo s polarnim angleškim stališčem o dogodkih na Češkoslovašku, ki je bilo sporočeno po agenciji »Press Associated«. Omenjena angleška agencija je trdila, da angleška vlada smatra, da je storila vse, kar je bilo potrebno. Angleška vlada — pravi dalje poročilo — je stopila v zvezo s češkoslovaško vlado, da bi se dosegla praktična rešitev sudetnske nemškega vprašanja. Odgovor, ki so ga o tej stvari dali v Pragi, je po angleškem pojmovanju prisren in kaže všečnost glede zahtevajo v praktično izveden koncentraciji vseh jugoslovenskih strank in tako uveljavijo velik narodni pokret s ciljem energetične rešitve vprašanja naše notranje politike. — »Obzorja ta setenek ni bil — navrno — nič po volji, zato je ostro napred del njegove sklicateljev in izrekel nič ostro sodbo o zaključkih tega zborna. Sklicatelj Malinar odgovarja sedaj v »Jugoslovenskem Lloydus« na »Obzor« izvajanja in pravi: »Obzor« netočno trdi, da na sestanku niso bili navzoči pristaši vseh jugoslovenskih strank in organizacij. Ker so imeli pristop na sestanek samo oni, ki so se pri vhodu izkazali z vabilom, na katerem je bilo točno napisano ime, se že iz teh 400 predloženih vabil razvidi, da so se udeležili sestanka in odobravali Malinarjev govor in predlagano resolucijo pristaši JZRZ, JNS, JNS, Jugoslovenske akcije. Zborna in poleg Narodne odbrane tudi predstavniki vseh drugih nacionalnih organizacij in jugoslovenskih stanovskih društev. Med temi je bilo tudi več izrazito strankarskih predstavnikov iz Zagreba in province. Res je, na skupščino je priskočiti tudi nekaj ljudi brez vabil, ko se je sestanek že pričel. Kar kor smo že poudarjali, od prisotnih ni nikog ugovarjal, marveč so vse prav mnogokrat pritrjevali Malinarjevemu govoru in enodušno sprejeli resolucijo...« — Značilno je, da »Obzor« na vse te ugotovitve molči, s čimer dokazuje, da jih ne more izpodbiti.

Zahvala čsl. vlade volilcem

PRAGA, 23. maja. AA. (ČTK) Nocoj je bilo po radiu objavljeno, da Češkoslovaška vlada je sklenila, da da izjavo, ki jo po radiu sporočamo vsemu narodu. Vlada se zahvaljuje vsemu prebivalstvu, vsem političnim strankam in volilnim skupinam ter njihovim voditeljem, da so s primerno disciplino doprineli k temu, da se so volitve v Pragi ter po vseh drugih občinah izvedle dobro. Na tisoče volilcev je pristopilo včeraj k volilnim skrinjicam, da bi opravili svojo dolžnost. Razen nekaj vznemirjenj zaradi katerih je bil mednarodni položaj precej resen, ni bilo nikjer nikakih pomembnejših incidentov in so volitve potekle ob popolnem razumevanju volilcev, ki so opravili svojo dolžnost. Prav tako je bilo udeležba pri včerajšnjih volitvah mnogo večja, kakor, pa pri priliki včerajnih volitev. Niti ob času, ko so ljudje prihajali na volilce, niti ponori, ni bilo nikjer ogrožen mir. V tem dejstvu vidi vlada manifestacije politične zrestoti vseh ljudskih slojev, manifestacije dobre volje in popolnega razumevanja za državo. V tem dejstvu pa vidi tudi dokaz, da so vse odgovorne oblasti pravilno razumele in opravile svojo nalogo. Poziv, ki ga je naslovil predsednik češkoslovaške republike na vse državljane v svojem govoru, ki ga je imel na Taboru, je naletel na plodna tla, prav tako pa tudi govor, ki so jih imeli ostali člani vlade ter predsedniki češkoslovaške vlade sami. Vse to je češkoslovaška vlada olajšala delo pri izvršitvi njenih naših, ki so po potrebi odgovornosti. Vlada je k temu že bolj prepričana, da se državljanji češkoslovaške republike brez razlike njihovega socialnega položaja ali nacionalne pripadnosti zmožni biti disciplinirani in se ponovno obračati na vse državljane s prošnjom, da bi moralni uspehi včerajšnjega volilnega dne ne bili v ničemer oslabljeni. Zaradi tega volita vlada zahteva, da se politične stranke, volilne skupine in ostale organizacije vzdržijo vseh manifestacij, ki bi mogli izvzeti kakšne nemire. Bodite vsi prepričani, da je moč pravne in politične organizacije države v popolni disciplini in dobrí volji vsega naroda.

Nevtralnost severnih držav

Helsinki, 23. maja. AA. Zunanji minister Holsti se je senci vrnil iz Stockholma. Porovnavalni listov je izjavil, da je izdelan pravilnik o nevtralnosti severnih držav. Pravilnik bodo prizadete vlade v kratkim podpisoma.

Mislite v teh dneh na CND

Politični obzornik

Koncentracija jugoslovensko mislečih strank

»Vremec, poslužbeno glasilo beograjske vlade, poroča: V Zagrebu se je vršil sestanek jugoslovensko orientiranih osebnosti, za katerega je dal pobudo Ivan Malinar, urednik »Jugoslovenskega Lloydusa«. Sestanek se je udeležilo preko sto pripadnikov vseh strank, ki imajo jugoslovenski programi, ki se zavzemajo za narodno in državno edinstvo. Glavni govornik, ki je tudi sestanek otvoril, je bil Ivan Malinar. Govoril je dve ure o naši notranji in zunanjosti politiki. Za njim je govoril industrijač Svarc iz Samobora. Končno je bilo sklenjeno, da bo poslan vsem predstavnikom, oziroma voditeljem strank in organizacij v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani poziv, naj bi se po vseh naših krajih in mestih prirediti medstranske jugoslovenske skupščine. Na teh skupščinah naj zborovalci zahtevajo in praktično izveden koncentraciji vseh jugoslovenskih strank in tako uveljavijo velik narodni pokret s ciljem energetične rešitve vprašanja naše notranje politike. — »Obzorja ta setenek ni bil — navrno — nič po volji, zato je ostro napred del njegove sklicateljev in izrekel nič ostro sodbo o zaključkih tega zborna. Sklicatelj Malinar odgovarja sedaj v »Jugoslovenskem Lloydusu« na »Obzor« izvajanja in pravi: »Obzor« netočno trdi, da na sestanku niso bili navzoči pristaši vseh jugoslovenskih strank in organizacij. Ker so imeli pristop na sestanek samo oni, ki so se pri vhodu izkazali z vabilom, na katerem je bilo točno napisano ime, se že iz teh 400 predloženih vabil razvidi, da so se udeležili sestanka in odobravali Malinarjev govor in predlagano resolucijo pristaši JZRZ, JNS, JNS, Jugoslovenske akcije. Zborna in poleg Narodne odbrane tudi predstavniki vseh drugih nacionalnih organizacij in jugoslovenskih stanovskih društev. Med temi je bilo tudi več izrazito strankarskih predstavnikov iz Zagreba in province. Res je, na skupščino je priskočiti tudi nekaj ljudi brez vabil, ko se je sestanek že pričel. Kar kor smo že poudarjali, od prisotnih ni nikog ugovarjal, marveč so vse prav mnogokrat pritrjevali Malinarjevemu govoru in enodušno sprejeli resolucijo...« — Značilno je, da »Obzor« na vse te ugotovitve molči, s čimer dokazuje, da jih ne more izpodbiti.

Škofouska konferenca in »Hrvatska straža«

V Viderjevi »Novi rječi« čitalo: »Zaupno smo izvedeli, da so na škofovski konferenci razpravljali tudi o surovem pisanju »Hrvatske straže«, o njenem fašizmu in nazizmu, kakor tudi o njenem sistematičnem strankarsko-političnem rovarevanju. Nekateri so celo predlagali, da bi bila »Hrvatska straža« ustavljena, češ da hodi docela po potih pokojne »Narodne politike«, ki so jo škofje takisto morali ustaviti. Sprejet je bil kompromisni predlog, da se ji da strogo ukroti. To obenem pomeni, da se je moralno klerikalno glasilo odpovedati tudi senioratu, ker je list primoran objaviti, da se bo v vsakem pogledu brezpogojno pokoril škofom...« — To veste Viderjevega glasila »Hrvatska straža« demantira in pravi, da je izmišljena. Ugotoviti pa je treba, da je »Hrvatska straža« sama nedavno slovensko izjavila, da se bo v bodoče v vsakem pogledu pokorila odredbam škofov, kar je dokazuje, da se je na konferenci govorilo o njej, ker bi sicer list take izjave ne prinesel, ako bi ne bil k temu izrecno primoran.

Akcija proti kanoniku Pilepiću

Svoječasno smo poročali, da je napisal splitski kanonik Ante Pilepić posebno brošuro, naperjeno proti križarjem in njihovem voditelju dr. Protulipcu, posredno pa tudi proti dr. Mačku, kateremu je zlasti očital njegov civilni zakon. V krogih hrvaškega narodnega pokreta je zaradi te brošure nastalo silno ogorenje proti kanoniku Pilepiću, a tudi v čisto katoličkih organizacijah je opaziti veliko nerazpoloženje proti kanoniku. Tako poroča »Hrvatski dnevnik« iz Splita: V čitalnici »Marulic« je imela sejo organizacija katoličkih mož, kjer opravljajo posle duhovnika kanonik Antun Pilepić. Na seji so razpravljali tudi o Pilepićevi brošuri, ki jo je nedavno na shodu ostro obsočil dr. Mačkov posrednik Tomašić. Odbor je soglasno obsočil Pilepićevu akcijo in naročil društvenemu predsedniku dr. Šimetinu, naj pri merodajni cerkveni oblasti zahteva, da da organizaciji katoličkih mož mestu kanonika Pilepića drugega duhovnika.

Borzna poročila.

Carihi, 24. maja. Beograd 10. — Paris 12.16 London 21.7.25, New York 439. — Bruselj 73.88, Milan 23.08, Amsterdam 24.15, Berlin 176. — Dunaj 48. — Praga 15.225, Varšava 22.24. — Beograd 1.2.25. — Zagreb 3.2.25.

V težkih razmerah živi naša šolska mladina

Aktualno predavanje prof. Venčeslava Čopiča v okviru Pedagoškega društva

Ljubljana, 24. maja
Snoči je predaval pod okriljem pedagoškega društva g. prof. Venčeslava Čopiča o okolju, v katerem živi slovenski šolski otrok. Predavanje je bilo v predsedništvu ministrstva za univerze. Videli smo ob njem, kako besplodna monsija ostati vsa prizadevanje po neki šolski reformi ob obupnih razmerah, v katerih živi slovenska šolska mladina in z njo ogromna večina slovenskega naroda.

Na podlagi opisnih pot, ki jih je razpolala bantska uprava učiteljstvu in na podlagi drugega statističnega gradiva, nem je podal g. prof. Čopić podrobne oseb slovenskih geopolitičnih, gospodarskih in kulturnih razmer, ki tvorijo mitje slovenskega otroka.

Slovensko ozemlje je bilo vedno ozemlje krijočajočih se interesov in nikoli ni bilo takoj miru. Geografska lega zelo vpliva na razširjenost slovenskega naroda in na raznovrstnost posameznih predelov. Celotna slovenska zemlja meri okrog 20.000 kv. m in na njej prebiva okrog 1.600.000 prebivalcev, v dravski banovini 1.200.000. Po gospodarskih virih je prebivalstvo razdeljeno tako: nad tri petine (700.000) živi od poledišča, dobra petina od obri in industrije, slabec petina (18%) od trgovine, javne službe in rente. Preko 80% je torej ročnih delavcev. Slovenska zemlja je siromašna, le malo rodovitna in iz te zemlje mora dobiti slovenski človek vse, kar potrebuje za življenje. Naselitev je silno gostila, 76 ljudi na 1 kvad. km (v celotni državi le 56). Ker je mnogo nerodovitnega sveta, doseže naselje celo za kmedko prebivalstvo število 150 na 1 kvad. km. Ravno zaradi goste naseljenosti se je tam zemlja tako razdrobila, da je posest, ki pride na posamezno družino, povsem nezadostno. 57,3% jih ima posestva do 5 in 5 ha zemlje, se računa kot najmanjša mera za prehrano družine. Ob ekstenzivnem gospodarstvu pa niti to stvari se ne zadostuje.

Najvažnejši pridelki so pšenica, koruza in krompir, a edino krompirja se prideluje dovolj, pšenice primanjkuje letno 6–700.000 stotov. Živinoreja je v zadnjih letih tako propadla, da ne nosi več dohodkov, rentira se le še v okoliški mest. V zahodnih delih Slovenije je glavna gospodarska panoga vinogradništvo, a vprav tam je največja beda. Posest je silno razkosana, vinogradi so po večini last meščanov in obdelujejo jih revni viničarji. Eden najvažnejših premoženskih virov je bil do nedavnega gozd. Toda letih krize se je toliko izsekalo, da je gozd popolnoma izčrpán. Edino hmeljarstvo in sadjarstvo sta še nekoliko aktivni panogi, ovire so tu prezačljivosti in prekupcevalci. V celoti vidimo, da je naše kmečko gospodarstvo nerentabilno in da naše prebivalstvo ne more živeti od tega, kar prideluje na polju. Pomaga si z obrijo in industrijo, in veličeboti poslagoma uničujejo malo obri in poleg tega je industrija v glavnem v rokah tujega kapitala, ki spravi dobičke v inozemstvo in delo naših rok plodi tako tujo zemljo in tudi kulturo. Dohodek tujih družb dosegá letno 200–250 milijonov dinarjev.

Davčna bremena so ogromna. Smo najbolj vestni plačevalci v vsej državi in še celo v letih največje krize smo plačevali nekaj odstotkov več davka, kakor je bilo predpisano. Direktne davki dosežejo letno 250 milijonov din, indirektne še več, tako da je letni odtok denarja, skupaj z dobičkom tujega kapitala, okoli 3 četrti milijarde. Zadolženost je čezmerna. Okoli 50.000 dolž-

nikov dolguje okoli pol milijarde dinarjev. Vzroki niso v nedelavnosti, ali v slabem gospodarstvu, temveč v splošnih gospodarskih razmerah.

Tem stanju odgovarja življenje šolske mladine. 5% otrok je brez zajetka (ponekod 20%), 17% je brez obeta, ponekod pa sploh ne večerajo. Mleko nedostaja 30% otrok. V Beli Krajini 50% ne dobiva kruha. Katastrofalno je splošno pomanjkanje mesta. V vinorodnih krajih nadomestuje zatevki začrtev vina ali sadjevja.

V mnogih krajih otroci nimajo spodnje oblike, 1/4 otrok nima dvoje oblik. Posebno težko je s čevljem. Mnogi pozimi ne morejo v šolo, ker nimajo čevljev.

Najbolj obupne so stanovanjske razmere. V Trbovljah in na Jesenicah stanuje 80% otrok v enosobnih stanovanjih, v sorodci v vlagi. Posteljnina po vecini ni, nimajo niti odej, po 3–4 otroci spije skupaj. Razširja se nesnaga in mrča, ki ga prej ni bilo. Uši so se razpale po ceilih veseh. Stenice po kmetiji prej ni bilo, sedaj jih je vedno več. Posledice takih stanovanjskih razmer so bolezni, tuberkuloza, trahom in dr. Pri kmečki mladini, ki je bila prej cvet in zdravje naroda, niti 40% otrok ne doseže normalne teže in visine. Edina dobrota v kmečkih krajih je še precej velik odstotek rojstev.

Duševno življenje naše mladine zaradi teh razmer silno trpi. Starši nimajo časa za otroka, mladina je prepričana sama sebi, kažejo se znaki podivjanosti in antisocijalne tendenze.

Stevilo knjig nazaduje. Stevilo naročnikov knjig Mohorjeve v Vodnikove družbe je padlo od leta 1931–37 skoro za tretjino.

Vse to vpliva tudi na šolo. Stara šola, ki vlaže še danes, je brez prave vezi z življenjem, živimo dvojno življenje v šoli in zunaj nje. Mladina se šoli odvaja in živi svoje življenje. Po metodih smo za domača časa učila se zastarela. Nova šola zahteva razvoj vseh otrokovih sposobnosti. Otrok naj postane zaključena harmonična osebnost, ki bo svoje sile razvijala za skupnost, postane naj human in zaveda naj se svoje človečnosti in kulturnosti.

Obraz slovenskega človeka je raznotičen. Celotna slovenska človeka, ki bi začutil celoto naroda, še nismo, vprav v sedanji časih ga bomo morali izoblikovati. Ob tej zamisli moramo ugotoviti realno stanje. Iz svojega težkega položaja si želi ljudstvo izhoda kakorkoli že in vsako moč po pozdravilo, ob koderkoli bi prisilil; naša zavest še ni dovolj razvita.

Stanje šolstva še vedno ne odgovarja potrebam. Še danes manjka okoli 300 učitev, čez 100 razredov ima preko 90 učencev, nad 300 razredov ima preko 60 učencev. Primanjkujejo šolskih knjig, primanjkujejo zvezki in papir, ker jih starši ne morejo kupiti. Na noben način ne moremo valjati krivde na učiteljstvo.

Pri ljudstvu, posebno pri delavstvu, je mnogo zanimanja za prosveto. Naziranje, da je ljudstvo šoli sovražno, je napacna. Dobro voljo pa moramo vzbudit tudi pri merodajnih činiteljih. Pri nas gre 71,5% državnega proračuna za prosveto, na Švedskem in Norveškem pa okoli 25%. Le tedaj, če se bodo vsi vzavzeli za prosveto in že bodo tudi gospodarske razmere zboljšale, bomo lahko pricakovali prorok in naš predok slovenskega šolstva.

Glasno odobravanje je nagradilo predavatelja za njegova stvarna izvajanja, ki so zapustila pri vseh najglobljih vti.

terbo nič boljšega. Režiserjem nudi priliko, da ustvarjajo najlepšo vprizoritev, orkestru, solistom in zborom pa najbolj mišavne naloge. Po vsod, kjer imajo sposobnih ustvariteljev, se uveljavlja tudi ta opera.

Ceprav ni tako lahko in maglo užitna ka k Bohème, Butterley, Tosca ali Schicchi. Pa tudi ni tako lahko izvedljiva. Vsekarjor je jo treba večkrat poslušati, da jo spoznaš dočela in sprejmeli vse v kratek glasbeni domislekov mladega bujno ustvarjalca Puccinija.

Niko Stritar se je zopet z ognjem lotil težke naloge in jo izvedel zelo častno, v orkestralnem partu naravnost odlično. Gled zborov in solov je dosegel kolikor je bilo mogoče in v kratki dobi, ki jo je imel za študij na razpolago. Seveda z dvema zelo mladima glasovnima solistama ni dosegel popolnega svojega cilja, in zbori bi zahtevali še vaj.

Še kratka predloga je zvonočno blesteča in zajemljiva, v 1. silki sta krasna dvojna Manon in Grieux ob klopi, pa njen nadaljnji prizor; silna in mogočna, toda komplikacija je zlasti ansamblistična scena pred zaključkom. V 2. silki se poslušalcu zopet mahoma priskupi Grieuxov žalostni samospes, pesem madrigalistov, tercer in pikantna plesna scena, kot zaključek pa dramatska aretacija. V 3. silki je divno posrečen dvoospel pred jebo, borba Grieuxova za Manono pretresivo čitanje jetnice, kolosalni ansambel in v 4. dej. predsmrtni dvoospel. To so biseri, ki jih uživata v občutju, a je lepot še dolga vrsta.

Prej leti smo gledali to mladostno srežo opero pod Frid. Rukavino z Žikovo, Simeoncem. Cvejčim v Banovcem. Takrat smo imeli zrelejše pevce in večji orkester in zbor.

K. Vidaličeva kot Manon je dala vse najboljše kar pa zmorce za začetnico sočnega, zvonkega glasu, skromne igre, nezadostne izgovorjave, a prav prikupne mladostne zunanjosti. Iv. Francec se je našel zelo strečnem mest, čeprav je preveč vprežen; partija ima neprestan težje višine in je sprito preglasnega orkestra — moral zopet prečisto glasovna napenjanja.

Zeljko je zopet specjalne aplavze. Janko s svojo zrelo umetnostjo sprevno in igralski polno uspel z Lescautom, Zupan je ustvaril z Gerontom zopet realističen tip zanimive osebnosti in se odlikoval z jasnim izgovorom, Heybalova pa se je madrigalistično pestril in z igro postavila dočela učinkovito in lepo.

Rusov Edmond je glasovno nekam trd, a igralski povsem ustrezljiv, Golovin kot baletni mojster v igri in spetu zadovoljiv, Kristandžec kot prizigalec je pokazal lep glasovni material in inteligentno muzikalnost. Skabar kot seržant pa točnost in zanesljivost.

Dekoracije arh. Franca so posebno lepe in okusne, zbori živahnji, orkester oddoten. Sestru in Stritofu gre tove vse priznanje. Bilo je dočeli aplavza in tudi cvetja.

Fr. G.

Slovenci v Ameriki

Roza Slabe iz Clevelandu je stala šele 18 let, pa je zahrepela po svetu. Vzela je kolo svojega brata in se odpeljala iz Clevelandu. Najbrž je bila namenjena v New York. Toda vožnja s kolesom se je ji zdela prepočasna. V Asthabili je pustila kolo in stopila v vlak, ko se je že premaknil Padla je in se nevarno pobila, tako da so jo morali prepehljati v bolnič, ob koder bi je brzjavil občet. Lani je ji umrla mati in to je tako potroš, da se doma ne počuti več dobra.

Šruba kap je zadebla v Minnesota Martina Panjena. Pokojni je bil star 57 let, doma od Treh far v Beli Krajini. V Ameriki zapušča ženo, tri sinove, tri hčere in pet brašč. V Johnstounu je umrl Miha Raspet, star 61 let, doma iz Cerkna na Primorskem. Podlegel je raku. V Genevi je umrla Margaret Košček, rojena Logar, star 60 let, doma iz Podgora, fara Žužemberk. Umrla

zavije pot proti vzhodu preko Osterva 1984 m pod Klinom, mimo bistrega jezera Batizovske pleso do planinskega doma Slezeti dom v višini 1678 m. Prvo jutranje sonce bo zabilo planince z ledik, da nadaljujejo svojo turbo na Poljski hribelj 2208 m preko sedla Frielom do Zbojske planine, ki je obdana od veličastnih gorovih vršacev.

Dne 8. julija krenejo naši planinci po Ostriškem potu preko sedla Prietne do znamenitih slapov Teryeh v višini 2017 metrov ter prispejo se istega dne v kraj Kamzík, kjer se končuje goralski potok. V soboto zjutraj bo potegnili električna železnica izletniki do želje postaje Poprad, da pohite se v Prago, kjer si bodo ogledali v nedeljo vse znamenitosti tega slovenskega mesta. Zvezčer se bodo moralizirali posloviti od svojih češkoslovaških tovaris. Ker se vrnejo domov z vtakom, ki odpreje iz Prage v nedeljo 10. julija ob 16.45. Planinci, srednje-dobri pesci, ki se zanimajo za prijetje iz Tatre, dober pogled na ponosno slovensko domačino, v ponosno prijetje, da je prijetje v Ljubljanskem hribovniku.

Ekskurzijski odsek JUU pri sekcijski za dravsko banovino v Ljubljani bo organiziran v letoskih počitnicah med 12. in 25. julijem. Velika ekskurzija v Bolgarijo. Izletniki bodo potovovali iz Ljubljane v Beograd, Niš – Caribrod – Sofijo – Pleven – Gornje Orehovico – Trnovo – Gornje Orehovico – Varna – Varna (vožnja s parnikom po morju) Burgos – Plovdiv – Sofijo – Caribrod – Niš – Beograd in nazaj v Ljubljano. Izdelan je že tudi točen spored potovanja v posameznih dneh. Cena ekskurzije, v kateri je vračljana vožnja z brzjavkom od Ljubljane in nazaj, vožnja s parnikom po Črnem morju, hrana, stanovanje, izleti z avtobusi, je 16.45. Planinci, srednje-dobri pesci, ki se zanimajo za prijetje iz Tatre, dober pogled na ponosno slovensko domačino, v ponosno prijetje, da je prijetje v Ljubljanskem hribovniku.

Prijave za ekskurzijo sprejemajo ekskurzijski odsek JUU za dravsko banovino v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6-I, do 15. junija. Cetrti znesek mora vsak prijavilene poravnati skupaj s prijavo. Eventuelne utemeljene odjave se bodo upoštevale do 10. julija in se bodo od vplačenega zneska odračunali samo efektivni stroški.

Naši učitelji v Bolgariji

Ljubljana, 24. maja

Ekskurzijski odsek JUU pri sekcijski za dravsko banovino v Ljubljani bo organiziran v letoskih počitnicah med 12. in 25. julijem. Velika ekskurzija v Bolgarijo. Izletniki bodo potovovali iz Ljubljane v Beograd, Niš – Caribrod – Sofijo – Pleven – Gornje Orehovico – Trnovo – Gornje Orehovico – Varna – Varna (vožnja s parnikom po morju) Burgos – Plovdiv – Sofijo – Caribrod – Niš – Beograd in nazaj v Ljubljano. Izdelan je že tudi točen spored potovanja v posameznih dneh. Cena ekskurzije, v kateri je vračljana vožnja z brzjavkom od Ljubljane in nazaj, vožnja s parnikom po Črnem morju, hrana, stanovanje, izleti z avtobusi, je 16.45. Planinci, srednje-dobri pesci, ki se zanimajo za prijetje iz Tatre, dober pogled na ponosno slovensko domačino, v ponosno prijetje, da je prijetje v Ljubljanskem hribovniku.

Prijave za ekskurzijo sprejemajo ekskurzijski odsek JUU za dravsko banovino v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6-I, do 15. junija. Cetrti znesek mora vsak od 20 din navzduž. Petek, 27. maj: Zaprt. Red B Sreda, 25. maj: Lopovčnine. Premierski abonma. Cetrtrek, 26. maj: Izpit za življenje. Izven. Znižane cene od 20 din navzduž. Sobota, 28. maj: Pokojnik. Izven. Znižane cene od 24 din navzduž. Nedelja, 29. maj: Zadrega nad zadrgo. Izven. Znižane cene od 20 din navzduž.

OPEKA Začetek ob 20. uri

Torek, 24. maj: Zaprt. (Gostovanje v Cetrtku: Izpit za življenje)

Sreda, 25. maj: Lopovčnine. Premierski abonma.

Cetrtrek, 26. maj: Izpit za življenje. Izven.

Znižane cene od 20 din navzduž.

Petak, 27. maj: Zaprt. Red A

Sobota, 28. maj: Rigoletto. Red A

Nedelja, 29. maj: Trubadur. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzduž.

Proti sklepnu sezono bo nudila naša opera občinstvu poseben muzikalni dogodek: gostovanje enega izmed najznamenitijih italijanskih hričnih tenoristov. Christy Solaro je pevec prekrasnega glasovnega materijala, izredno kultiviranega petja, do katerega mu je prispomogla njegova blesteča pevska tehnika. Ker je gostovanje glasovitega pevca enkratno, še posebej opozarjam, naj si p. n. občinstvo pravočasno preskrbi vstopnice. Figara bo pel Kolaj, Rosina – Nolljeva, basovski partiji pa Betteto in Zupan. Dirigent: Anton Neffat. Režiser: D. Zupan.

Torek, 24. maj: Manon Lescaut. Red B

Sreda, 25. maj: Don Juan. Red Sreda

Cetrtrek, 26. maj: Seviljski brivec. Gostovanje italijanskega tenorista Christy

KINO SLOGA, tel. 27-30

DANES nepreklicno poslednjic
ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Preteviljiva slika iz življenja najboljših v otroškem zavetišču. Materina ljubezen v zraku otroške duše.

Sirote z Montmartra

Najlepša filmska umetnina! Ne bo Vam žal, da si ogledate ta film!

DNEVNE VESTI

Tudi trgovci primorske banovine se udeležejo kongresa v Ljubljani. V nedeljo je imela Zveza trgovskih združenj v Splitu konferenco, ki so jo prisostvovali delegati iz Splita, Šibenika, Sinja, Benkovca in Mostarja. Obrahnava se je v prvačenje sodelovanja na trgovskem kongresu v Ljubljani. Po obširni debati je bilo sklenjeno, da bo Zveza trgovskih združenj primorske banovine na kongresu v Ljubljani sodelovala.

Nove poštne znamke. Za mednarodno zrakoplovno razstavo, ki bo v Beogradu od 28. maja do 30. junija izda poštno ministristvo posebne znamke in sicer 4 vrste. Znamke ene vrste bodo po 1 din in 50 par-doplacila, druge vrste po 1.50 in 1 din doplacila, tretje vrste po 2 din in 1 din doplacila in četrte vrste po 3 din in 1.50 par-doplacila. Te znamke bodo v prometu od 29. maja do 30. junija, za frankiranje se bodo po lahko uporabljale do 31. avgusta, ko bodo vzete iz prometa.

Naša zunanja trgovina pasivna. Po uradnih podatkih je znašal v aprili izvoz iz naše države 380.613 ton v vrednosti 395.73 milijonov din. V primeri z aprilom lanskoga leta je bil letos naš izvoz manjši za 23.392 ton ali 5.79% po kolikšini in za 174.49 milijonov din ali 30.60% po vrednosti. V prvih štirih mesecih letošnjega leta je znašal naš izvoz 1.227.152 ton v vrednosti 1.569.52 milijonov, v primeri s prvimi 4 meseci lanskoga leta je bil naš izvoz letos manjši za 113.832 ton ali 8.49% po kolikšini odnosno za 333.86 milijonov din ali 17.54% po vrednosti. Naš uvoz je pa znašal letos v aprili 102.685 ton v vrednosti 432.33 milijonov dinarjev. V primeri z aprilom lanskoga leta se je povečal za 4501 ton ali 4.68%, po vrednosti se je pa zmanjšal za 30.28 milijonov ali za 6.55%. V prvih 4 mesecih letošnjega leta je znašal naš uvoz 409.958 ton v vrednosti 1.743.85 milijonov, v primeri z lanskim letom je bil večji po kolikšini za 102.825 ton ali 33.48%, po vrednosti pa za 157.06 milijonov ali 11.16%. Pasivni saldo naše zunanja trgovina znaša torej 38.6 milijonov.

Sklipi direktorjev Higieničkih zavodov. Na otoku Lokrumu je tista v nedeljo končana konferenca direktorjev vseh Higieničkih zavodov in seja odbora za kontrolo zdravil biološkega porekla. Zdravniki so obravnavati v glavnem predloge glede Izpremembre dosedanjega pravilnika o kontroli zdravil biološkega porekla. Razen tega je odbor obravnaval tudi vprašanje kontrole in vrednosti nove vakeine za imunizacijo proti difteriji.

Francoski in nemški železničarji v Dalmaciji. Na potovanju skozi Jugoslavijo je prispelo v nedeljo zvečer v Split 74 francoskih železničarjev. Pripeljali so se z italijanskim parnikom »Lazzaro Mocenigo«. V Splitu so jim pripredeli prirčen sprejem. Iz Splita so se odpeljali v Dubrovnik. Včeraj je pa prispelo v Split s posebnim vlakom 88 nemških železničarjev, ki so si ogledalo mesto, popoldne so se pa odpeljali v Trogir in Kaštel. Danes so odpotovali v Dubrovnik.

V Beogradu zgrada operno gledališče. Vprašanje zgraditve državne opere v Beogradu je samo se vprašanje časa, kajti potrebeni krediti so že zagotovljeni in občina je dala na razpolago park v Kralja Milana ulici, kjer stoji zdaj Oficirski dom. Prosvetno ministrstvo je že imenovalo žirijo, ki bo izdelala načrt za natečaj ter prizpravila potrebne skice za izdelavo idejnih osnutkov. Včeraj popoldne se je žirija prvič sestala. V nji je tudi vsevulični profesor iz Ljubljane arh. Ivan Vurnik. Strokovnjaki menijo, da bi moralni imeti nova beografska opera prostora za 2.500 ljudi, da bi bila rentabilna. Ni se rešeno vprašanje ali bo razpisani mednarodni natečaj ali pa samo natečaj domačih arhitektov.

Ali veste, da je merilo splošne kulture stanovanska kultura. Pokaži mi svoje stanovanje, in povem ti, kdo si! To velja posebno za dandanašnje razmere. Reči že treba, da je pri nas stanovanska kultura na precej visoki stopnji, kar je zasluga ne le modernega stavbarstva in sodobnega načinila življenja, temveč tudi visoko razvite pohištvene obrti in industrije. Da znamo pravilno ceniti izdelke naših mizarjev ter da slovesne pohištvene obrti sega tudi daleč že meje je treba prispisati predvsem Ljubljanskemu velesejmu, ki že skoro dve desetletiji z dragočeno propagando pospešuje domačo obrtno in industrijsko dejavnost. Na letosnjem pomladnem velesejmu od 4. do 13. junija bo naša pohištvena panoga pokazala svoje najboljše in najmodernejše izdelke.

Bedeck gost v Zagrebu. V Zagrebu se je mudil te dni organizator bengalske socialno zdravstvene službe, šef zadruge za kulturne stike z tujimi državami in profesor na soli za tropično medicino v Kalkutti dr. D. N. Maistra, osebni prijatelj Gandhia in Rabindranatha Tagore. V nedeljo zvečer je odpotoval preko Prage v London.

Najverjetnej revolucijo v svetu je povzročil papir, ki je vir vse kulture in napredka. Brez papirja bi človek ostal barbar. Največja vrednost papirja in kulturna vrednost je prav v tem, ker je poceni, ker lahko služi kulturnim potrebam: za knjige, časopise, liste itd. Naša-industrija papirja je na visoki stopnji, na kar smo upravičeno ponosni. Papirni izdelki in pisarniške potrebskevine do razstavljeni reprezentativno na Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija.

Močan potres. Potresomrečen geofizični zavod v Zagrebu so zabeležili včeraj zjutraj močan potres v razdalji okrog 9.100 km. Čez dobro uro so se potresni sunki pojivali. Potres je bil najbrž na japonskih otokih.

Založba »Slovenska knjiga« v Kamniku je pravkar izdala prvo izredno knjigo, mladiinsko zbirko pisatelja Ivana Albrehtja »Biserneček«. Knjiga je bogato ilustrirana in vsebuje pesmi, basni, črtice, pravilice in povesti, tako da je vsebinsko bogata in po opremi lepa in prikupna. Zbirka obsegajo 112 strani, je nastajena na finem papirju in okusno v plavno vezana. »Biserneček« pomeni lep in priporočila vreden dar slovenski mladini.

Založba »Slovenska knjiga« v Kamniku je pravkar izdala prvo izredno knjigo, mladiinsko zbirko pisatelja Ivana Albrehtja »Biserneček«. Knjiga je bogato ilustrirana in vsebuje pesmi, basni, črtice, pravilice in povesti, tako da je vsebinsko bogata in po opremi lepa in prikupna. Zbirka obsegajo 112 strani, je nastajena na finem papirju in okusno v plavno vezana. »Biserneček« pomeni lep in priporočila vreden dar slovenski mladini.

Založba »Slovenska knjiga« v Kamniku je pravkar izdala prvo izredno knjigo, mladiinsko zbirko pisatelja Ivana Albrehtja »Biserneček«. Knjiga je bogato ilustrirana in vsebuje pesmi, basni, črtice, pravilice in povesti, tako da je vsebinsko bogata in po opremi lepa in prikupna. Zbirka obsegajo 112 strani, je nastajena na finem papirju in okusno v plavno vezana. »Biserneček« pomeni lep in priporočila vreden dar slovenski mladini.

Založba »Slovenska knjiga« v Kamniku je pravkar izdala prvo izredno knjigo, mladiinsko zbirko pisatelja Ivana Albrehtja »Biserneček«. Knjiga je bogato ilustrirana in vsebuje pesmi, basni, črtice, pravilice in povesti, tako da je vsebinsko bogata in po opremi lepa in prikupna. Zbirka obsegajo 112 strani, je nastajena na finem papirju in okusno v plavno vezana. »Biserneček« pomeni lep in priporočila vreden dar slovenski mladini.

Založba »Slovenska knjiga« v Kamniku je pravkar izdala prvo izredno knjigo, mladiinsko zbirko pisatelja Ivana Albrehtja »Biserneček«. Knjiga je bogato ilustrirana in vsebuje pesmi, basni, črtice, pravilice in povesti, tako da je vsebinsko bogata in po opremi lepa in prikupna. Zbirka obsegajo 112 strani, je nastajena na finem papirju in okusno v plavno vezana. »Biserneček« pomeni lep in priporočila vreden dar slovenski mladini.

MATERNELLE

Preteviljiva slika iz življenja najboljših v otroškem zavetišču. Materina ljubezen v zraku otroške duše.

Sirote z Montmartra

Najlepša filmska umetnina! Ne bo Vam žal, da si ogledate ta film!

DNEVNE VESTI

V aprilu so narasle vloge pri slovenskih hranilnicah za 10 milijonov. Po podatkih Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani o narasle vloge pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah v aprili 1938 za 10.291.581 din na dan iz 1.064.519.906. Od portasta odpade 4.763.229 din na vloge na knjižice ki znašajo 634.646.224 din, dočim so portaste vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.529. Venadar je naraslo število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev v tek. načri 5. juniju kot spomin na dan, ko so baterije tegi polka prvih kramen, kjer sta vloge v tekótem računu za 5.528.352 na din 429.873.682. V primeri s 30. aprilon 1937 so torej narasle vloge za 37 milijonov. Vloge na knjižice so narasle pri 11 hranilnicah, vloge v tekótem računu pri 10, skupno vloge pri 11 hranilnicah. Število vlagateljev je v celoti padlo in znaša 134.5

Pred glavno skupščino JZSS

V tem edinem sportnem savezu, ki ga imamo v Ljubljani, so včlanjeni 104 klubi

Ljubljana, 24. maja

Edini sportni savez, ki ga imamo v Ljubljani, Jugoslovenski zimskosportni savez, bo v nedelji polagal obračun svojega dela v pretekli, na prireditvah izredno bogati sezoni. 16 let je že, od katerih obstojejo ta savez, na katerega smo vrsti Slovensci upravičeno ponosni, saj je v prvi vrsti njegova zasluga, da beleži zimski sport pri nas tolikšen razmah. Pred nami leži obširno poročilo za glavno skupščino. Obsegna nič manj kakor 40 gosto tipkanih strani. Zaradi pomanjkanja prostora se moramo omejit na najvažnejše odstavke.

Iz poročila generalnega tajnika g. Tone-
ta Kunstdija je razvidno, da se je odboru

posrečilo premestiti in odstraniti notranje težave,

ki so dolga leta ovirale uspešnejši

sportni razvoj. Savez ni bil več razdeljen

na dva tabora, kar je bilo delu samo v ko-

risk. Poročilo nato omenja nekatere prime-

re pomanjkanja discipline, kar je povzro-

čilo kazni tekmovalcem, funkcjonarjem in

klubom. Kazni so bile izrecene večinoma na

podlagi znane okrožnice FIS, s katero je

prepovedala savezu nastop na tekma

českih Sokolov, ker so niso člani Svaza ly-

žaru. Kljub prepovedi pa so naši tekmo-

valci startali in je zato JZSS izrekel eno-

letno prepoved tekmovalja 10 tekmoval-

cem, katerim bo potekla kazena 16. febru-

aria 1939. Posledica tega je bilo še kazno-

vanje predsednika in načelnika tehničnega

odseka GZSP. SK Ilirje in načelnika nje-

ne smučarske sekcije. Poročilo nato po-

dobro obrazovala vrožje teh kazni in na-

glasila, da jih je bil savez primoran izreči,

ker so bili prestopki že ponovni, razen te-

ga je potrebno, da zavlada v smučars-

kih vrstah red.

Število podsavezov se je zmanjšalo na

6, ker je bil Koroški podsavez zaradi pre-

majhnega števila članstva razpuščen. Poro-

čilo zatem navaja delovanje posameznih

podsavezov, od katerih je bil najdelavnnejši

in najuspešnejši Gorenjski.

S pomočjo podpore banske uprave, ki je

poklonila 8000 din., bo letos savez začel z

raziskovanjem zgodovine smučarstva na

Blokah. Delo je površeno Ljubljanskemu

podsavezu, vodstvo pa kulturnemu zgodovinju

Antetu Gabru. Po sklepu lanske

skupščine je posebna savezna komisija pro-

učila vprašanja Planice in je odbor njeni

poročilo soglasno sprejal. S tem je bila več-

letna mučna domača zadeva odstranjena.

V dneh 21. in 22. aprila je bila konferenca s

Svazom lyžarju. Zastopniki običnih savezov

so bili edini, da je treba čim prej urediti

odnose med smučarskimi in sokoškimi

savezi in računajo na obojestransko uvidev-

nost Razpravljalci so tudi o oživljevanju vse-

slovanskega smučarskega prvenstva in je

naš savez prevzel nalogu izvesti to tekmo-

vjanje. Prvo tekmovalje naj bi bilo že pri-

hodnjie leto o priliku FIS tekem v Zelenj-

ah.

Vsredžavnega smučarskega zleta letos ni

bilo, ker je savez zahteval razen sredstev

za letošnji, tudi kritike dolga lanskega zleta.

Odnosi saveza do oblasti so bili letos

izvrsti. Podpore ministrskega predsednika,

vojnega ministra in ministra za telesno

vzgojo so omogočile kreplak razmah in ve-

leki sportne uspehe. Veliko razumevanja

do smučarstva sta pokazali tudi banska

uprava in ljubljanska mestna občina.

Obrširno poglavje je posvečeno odnosom do FIS. Ker je vse podrobnosti že objavil

dnevni tisk, navajamo le zadnji odstavki

poročila g. Kunstdija, ki pravi, da je bila

zadnj po domaćem sporazumu dosegena pravica tudi pri FIS, kjer so se za jugosloven-

ski predlog o poletih zlasti toplo zavzeli

zastopniki Anglije, Kanade, Italije in dru-

gi. Odnosi s savezom SKJ so prav tako

znani iz časopisa. S Sokolom je obstojal

dovgor o d. decembra 1936, ki je urej-

eval predlog tekmovanje na določenih

tekmovanjih na določenih letalih v JZSS. Kar pa je se zgodilo samo v treh primerih. Na zadnjem

skupščino je SKJ predložil nov osnutek do-

govora, ki pa ga je JZSS odločil, ker je

zastopal stališče, da velja za sokolska dru-

štva isto, kakor za ostale sportne društva

in klube, ki so člani JZSS. SKJ je na za-

devno sporočilo odgovoril, da mu ustvarjena

enakopravnost Sokola v JZSS. Kazni so bi-

le le postredica, ker sokolska društva niso

včlanjeni v JZSS, kakor jo je na Poljskem.

Poročilo prehaja na delovanje posameznih

odsekov Smučarsko-tehničnega odseka pod vod-

stvom načelnika Staneta Predaliča je opravil izredno delo. Treba je bilo prirediti

kondicinski trening, tečaje za trenerje in

izkušnje te vrste so napravili že med voj-

in

ta misel ni nova, saj se je pojavila že

pred 20 leti. Prvo balonsko pregrado se

napravili med vojno Italijani za zaščito

Benetk. Med svetovno vojno se je rabilo

mnogo prvečanih balonov, toda samo za

opazovalce. Po nekaterih izkušnjah so

uporabili Italijani v Benetkah več tucatov

prvečanih balonov, ki so dvignili v zrak

jekleni mreže kot obrambo proti letalskim

napadom. Nemško in avstrijsko letalstvo

se je Italijanom smejalo v napačni domne-

vi, da bo propeler letalo z luhoto prese-

kal to oviro. Toda pri napadu na Benetke

so imela avstrijska in nemška letala to-

liko izgub, da je ostalo pri prvem napadu

in Benetkah je bilo vso vojno priznano.

Jeklena žica, s katero je prvečan balon,

se ne pretrega, če se zaleti v njo letalo.

Zi-za vdri 12.000 kg obtežitve in ker lahko

balon ob pritisku na žico popusti, se žica

upogne, s svojo prožnostjo pa obje letalo,

ki izgubi ob udarcu precej na hitrosti in

lot ga ne more več spraviti v ravnotežje.

Izkulnje te vrste so napravili že med voj-

in

ta misel ni nova, saj se je pojavila že

pred 20 leti. Prvo balonsko pregrado se

napravili med vojno Italijani za zaščito

Benetk. Med svetovno vojno se je rabilo

mnogo prvečanih balonov, toda samo za

opazovalce. Po nekaterih izkušnjah so

uporabili Italijani v Benetkah več tucatov

prvečanih balonov, ki so dvignili v zrak

jekleni mreže kot obrambo proti letalskim

napadom. Nemško in avstrijsko letalstvo

se je Italijanom smejalo v napačni domne-

vi, da bo propeler letalo z luhoto prese-

kal to oviro. Toda pri napadu na Benetke

so imela avstrijska in nemška letala to-

liko izgub, da je ostalo pri prvem napadu

in Benetkah je bilo vso vojno priznano.

Jeklena žica, s katero je prvečan balon,

se ne pretrega, če se zaleti v njo letalo.

Zi-za vdri 12.000 kg obtežitve in ker lahko

balon ob pritisku na žico popusti, se žica

upogne, s svojo prožnostjo pa obje letalo,

ki izgubi ob udarcu precej na hitrosti in

lot ga ne more več spraviti v ravnotežje.

Izkulnje te vrste so napravili že med voj-

in

ta misel ni nova, saj se je pojavila že

pred 20 leti. Prvo balonsko pregrado se

napravili med vojno Italijani za zaščito

Benetk. Med svetovno vojno se je rabilo

mnogo prvečanih balonov, toda samo za

opazovalce. Po nekaterih izkušnjah so

uporabili Italijani v Benetkah več tucatov

prvečanih balonov, ki so dvignili v zrak

jekleni mreže kot obrambo proti letalskim

napadom. Nemško in avstrijsko letalstvo